

ISSN 2410-4388

Virtus

SCIENTIFIC JOURNAL

November,
issue 9,
2016

Published 6 times a year

Scientific Journal

VIRTUS

#9, November, 2016
published since 2014

2016

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 9, November, 2016 p.
Published since 2014

Recommended for publication by the Academic council of the
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
(the proceedings No.5 November 25, 2016)

Recommended for publication by the Academic Council of Luhansk
Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (the
proceedings No.5 Desember 1, 2016)

Founder: Scientific public organization
Sobornist (Ukraine)

Publisher: Center of modern pedagogy «Learning without
Frontiers» (Canada).

Partners:

- † Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- † Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- † Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- † SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- † Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- † Donbas State Technical University (Ukraine);
- † Baku Islamic University (Azerbaijan);
- † University of the town of Nish (Serbia);
- † Zielonogorski University (Poland);
- † "Learning Without Borders" - Center of Modern Pedagogy (Canada).

Editor-in-Chief

Zhurba M.A., Ph.D., professor, head of the Department of education management of the Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan).

Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - November # 9,
2016. - 219 p.

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

Editorial Board:

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy);

Huzhva O.P., Ph.D., professor, Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A. Ph.D. associated professor of social and humanities science Department of Donbas State Technical University (Ukraine).

Mais N. Aliyev, Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Mennell S. Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Pagava O.V. Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Sevinj I. Aliyeva, Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Shpak D.O., Ph.D. associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rudic G.A., Ph.D., professor, "Learning Without Borders" - Center of Modern Pedagogy (Canada).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Tsyurupa M.V. Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., assistant professor of Department of Social Disciplines and Humanities Donbas State Technical University (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Certificate of Mass Media Registration:

KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.

Journal Editorial Staff Contact Information.

e-mail: ftg-conference@mail.ru

сайт: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2016.

© Scientific Journal «Virtus», 2016

CONTENT

PHILOSOPHY

Demchuk R.V.
NATIONAL IDENTITY: UKRAINIAN PERCEPTION MODUS 10

Vasechko V.Y.
SCIENTIST IN THE ETATIST SOCIETY: UTILITY
AND SUPERUTILITY AS SETTINGS OF EXISTENTIAL
SELF-DETERMINATION 17

Lebedev V.A.
CONCEPT OF COOLNESS IN MODERN MASS CULTURE 23

Rusko N.M.
THE CONCEPTS OF JOY AND SUFFERING IN THE
GLOBAL PHILOSOPHICAL AND RELIGIOUS THOUGHT 26

Ursu N.O.
ORGANIZATION OF INNER SPACE OF DOMINICAN
TEMPLES ON THE LANDS OF WESTERN EUROPE 31

Fed' I.A.
THEORIES OF MOUNTING AS METHOD OPTIMIZING
THE AUDIOVISUAL IMAGE OF FILM 34

Chaplinskiy V.G.
THE MAIN VECTORS OF UKRAINIAN EVANGELICAL
CHURCH DEVELOPMENT. THEIR ACTUALIZATION..... 38

PSYCHOLOGY

Maleyeva O.V.
IMPLEMENTATION OF EDUCATIONAL INNOVATION:
ANALYSIS OF FACTORS..... 43

Onufriieva L.A.
PROFESSIONAL SELF-APPRAISAL AS A MECHANISM
FOR THE PROFESSIONAL FORMATION OF FUTURE
SOCIONOMIC SPECIALISTS' PERSONALITY AT PRESENT
STAGE 47

Simko R.T.
IMPACT PECULIARITIES OF POLICE OFFICERS
PSYCHOMOTOR TRAINING THE MANIFESTATION
OF AGGRESSIVENESS 50

PEDAGOGY

Bilenkova L.M.
FEATURES OF CONSTRUCTION OF NATURE LESSON
IN THE REFORMATION OF PRIMARY SCHOOL..... 53

Bogdanyuk A.M.
REFLECTED IN UKRAINIAN CHILDREN'S LITERATURE
OF CANADA EDUCATIONAL PROBLEMS
OF UKRAINIAN FOREIGN YOUNGER GENERATION 56

Bogomolova M.Y.
FORMATION OF SYSTEM OF SOCIAL PROTECTION
OF CHILDREN IN UKRAINE 61

Durneva T.V.
CORRELATION RELATIONS OF VALUE ORIENTATIONS
AND PROFESSIONALLY IMPORTANT QUALITIES
OF EDUCATIONAL ESTABLISHMENT'S LEADER..... 63

Kabak V.V.
FEATURES CREATION OF INFORMATION SYSTEM
ALGORITHMIC THINKING OF FUTURE SPECIALISTS
OF COMPUTER TECHNOLOGIES..... 67

Kyselytsia O.N.
CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF HISTORY
OF PEDAGOGICS OF UKRAINE OF CULTURAL AND
EDUCATIONAL FIGURE JOHN DOSHCIVNYK..... 71

Kiryanova O.V., Malyukova O.U.
FORMATION AND DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC
OPINION ON THE CONCEPT OF «LEARNING SUCCESS» 75

Klak I.Ye.
STRUCTURE AND MAIN COMPONENTS OF FUTURE
FOREIGN LANGUAGE TEACHERS' PROFESSIONAL
COMMUNICATIVE COMPETENCE 79

Kompaniy O.V.
FORMATION OF SKILLS TO CREATE GENRES
INSTRUCTING CHARACTER ON THE END PRIMARY
LANGUAGE EDUCATION IN THE CONDITIONS
OF THE PRINCIPLE OF CONTINUITY 83

Kucheruk O.Ya.
THE ROLE OF STUDENTS' INDIVIDUAL WORK
IN THE PROCESS OF FORMATION MATHEMATICAL
COMPETENCE OF FUTURE SOFTWARE ENGINEER 86

Moroz F.V., Havryshko S.H.
STATE AND DEVELOPMENT OF PHYSICAL EDUCATION
OF PRESCHOOL AND SCHOOL AGE CHILDREN 90

Panychok T.J.
ROLE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION
DURING FOREIGN LANGUAGE TEACHING
PROFESSIONAL DIRECTION 95

Popkova E.I., Naumenko N.P.
SOME ASPECTS OF PREPARATION FOR CAREER
GUIDANCE PEDAGOGICAL STAFF OF VOCATIONAL
EDUCATION IN MODERN CONDITIONS:
ANDRAGOGICAL APPROACH 99

Rozman I.I., Lutsa M.V.
CURRENT ISSUES OF EDUCATIONAL ACTIVITIES:
ORIENTATION ON TEACHING AND
METHODOLOGICAL WORK 102

Samsonova O.A.
DEVELOPMENT OF PROFESSIONALISM OF TUTORS
OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS:
RETROSPECTIVE ANALYSIS 105

Sytnyk N.I.
MODERN TRENDS OF UKRAINIAN-CANADIAN
RELATIONS EDUCATION AS A LEADING FACTOR
IN THE TRANSFORMATION OF THE NATIONAL
HIGHER EDUCATION SYSTEM 109

Smetana O.P.
FORMATION OF ARTISTIC AND EXPRESSIVE THINKING
SINGER : A MODERN VIEW ON THE PROBLEM 113

Sovik T.V.
MUSICAL AND AESTHETIC TRAINING OF PRIMARY
SCHOOL TEACHERS AS A NECESSARY COMPONENT
OF HIS PROFESSIONAL COMPETENCE 117

Tilcharova X.O.
CATEGORY «ACADEMIC BENEFIT» IN CORPORATE
ACADEMIC CULTURE OF UNIVERSITIES 119

Chervinska I.B.
EDUCATION AND UPBRINGING AS THE LEADING
FACTORS OF FORMATION OF ETHNIC IDENTITY
OF SECONDARY SCHOOL PUPILS
OF THE CARPATHIAN REGION 124

Cherniakova E.I.
USING MULTIMEDIA TECHNOLOGI TOOLS
IN PRIMARY SCHOOL 128

Yatsenyuk N.I.
THE PECULIARITIS OF TEACHING ENGLISH
BY JUNIOR PUPILS 133

SOCIOLOGY. POLITOLOGY

Poltavets S.V.
MOSCOW'S FORMATION OF OPPOSITION
TO HETMAN I. VYHOVSKYI 136

Chizhova O.M.
UKRAINIAN POLITICS AS A SOCIAL PHENOMENON
AND POLITICAL PRAGMATISM 140

PHILOLOGY

Bagriy M.A.
PROBLEM ART STYLE OF LITERARY CRITICISM 143

Bazhan O.M.
INTERFERENTNI PHENOMENON IN UKRAINIAN
BROADCASTING OF KYIV UNIVERSITY STUDENTS 146

Kalko R.M.
SOME CONCEPTUAL PROPOSITIONS
OF UNIVERSALS' STUDY OF THE CHINESE CLASSICAL
LANGUAGE WEN-YANG (文言) 149

Prybluda L.M.
PECULARITIES OF ZOOMORPHIC METAPHOR
IN UKRAINIAN PROSE IN XXI CENTURY 153

Savchuk V.I.
THE NOTION OF «STRATEGY» AND THE ALGORITHM
OF ITS REALIZATION IN A PRESIDENTIAL ADDRESS 157

Savchuk O.H.
CONCEPTUAL METAPHORS IN THE REPRESENTATION
OF ROMANTIC FEELINGS 162

Shabat-Savka S.T.
TYPOLOGY OF COMMUNICATIVE INTENTIONS
IN LINGUISTICS : THE UKRAINIAN DISCOURSE 166

HISTORY

Pavlovskiy E.A.
FAMINE OF 1932-1933 IN UKRAINE AND OFFICIAL
HISTORIAN AND HUMANITARIAN SCIENCES
IN THE USSR (1980-1991) 171

Radchenko N.M.
ELUCIDATION OF THE CREDIT AND BANKING SYSTEM
OF UKRAINE IN THE MAGAZINE «HUTORYANYN» 174

ECONOMICS.

STATE ADMINISTRATION AND LAW

Bogdan N.M., Khalimonenko N.S.
RESEARCH OF HISTORICAL AND CULTURAL TOURISM
RESOURCES IN THE KHARKIV REGION 179

Bogdan N.M.
ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL BASIS
OF ANALYSIS OF MARKET CONDITIONS
HOTEL SERVICES 182

Bogdan N.M., Ferliy R.Yu.
TO QUALITY MANAGEMENT OF TOURIST SERVICES 187

Volvach M.M.
INTERNATIONAL EXPERIENCE OF MANAGEMENT
OF INNOVATIVE POTENTIAL FOR IMPROVING
THE COMPETITIVENESS OF DOMESTIC AIRCRAFT
REPAIR ENTERPRISES 192

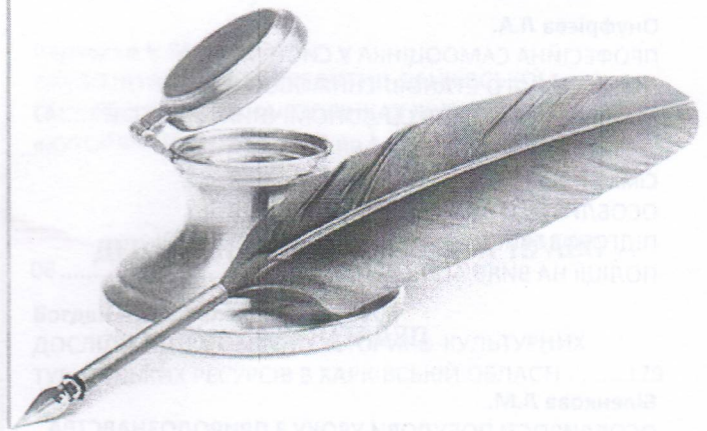
Grin S.A., Matsenko D.Y., Kimlach D.I.
WOODLAND UKRAINE PROBLEMS AND SOLUTIONS..... 199

Koval O.M.
RIGHT TO REHABILITATION IN THE CRIMINAL
PROCEDURE OF UKRAINE..... 201

Medvid L., Kampov N.
ENVIRONMENTAL TOURISM IN THE CONTEXT
OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE REGION 206

Munteanu Andrei
ECONOMICS OF EDUCATION AS GUIDANCE
ON INVESTMENTS IN THE NATIONAL ECONOMY 211

Shatskaya Z.Y.
GLOBAL COMPANIES : EXPERIENCE OF DEVELOPMENT
AND PROSPECTS 215

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

Демчук Р.В.
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: УКРАЇНСЬКИЙ
МОДУС СПРИЙНЯТТЯ 10

Васечко В.Ю.
УЧЕНЫЙ В ЭТАТИСТСКОМ ОБЩЕСТВЕ:
УТИЛИТАРНОСТЬ И СВЕРХУТИЛИТАРНОСТЬ
КАК ПАРАМЕТРЫ ЭКЗИСТЕНЦИАЛЬНОГО
САМООПРЕДЕЛЕНИЯ 17

Лебедев В.А.
КОНЦЕПТ КРУТОСТИ В СОВРЕМЕННОЙ МАССОВОЙ
КУЛЬТУРЕ 23

Руско Н.М.
ПОНЯТТЯ РАДОСТІ І СТРАЖДАННЯ У ФІЛОСОФСЬКІЙ
ТА РЕЛІГІЙНІЙ СВІТОВІЙ ДУМЦІ 26

Урсу Н.О.
ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ
ДОМІНІКАНСЬКИХ ХРАМІВ НА ТЕРЕНАХ
ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ 31

Федь І.А.
ТЕОРІЇ МОНТАЖУ ЯК МЕТОД ОПТИМІЗАЦІЇ
АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ОБРАЗУ ФІЛЬМУ 34

Чаплинский В.Г.
ОСНОВНЫЕ ВЕКТОРЫ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОЙ
ЕВАНГЕЛЬСКОЙ ЦЕРКВИ. ИХ АКТУАЛИЗАЦИЯ 38

ПСИХОЛОГІЯ

Малеева О.В.
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНИХ ІННОВАЦІЙ: АНАЛІЗ
ЧИННИКІВ 43

Онуфрієва Л.А.
ПРОФЕСІЙНА САМООЦІНКА У СИСТЕМІ
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ 47

Сімко Р.Т.
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ПСИХОМОТОРНОЇ
ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПАТРУЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ НА ВИЯВ АГРЕСИВНОСТІ 50

ПЕДАГОГІКА

Біленкова Л.М.
ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ УРОКУ З ПРИРОДОЗНАВСТВА
В УМОВАХ РЕФОРМАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 53

Богданюк А.М.
ВІДОБРАЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ
КАНАДИ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ ПІДРОСТАЮЧИХ
ПОКОЛІНЬ ЗАРУБІЖНИХ УКРАЇНЦІВ 56

Богомолова М.Ю.
СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ДІТЕЙ В УКРАЇНІ 61

Дурнєва Т.В.
КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
ТА ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКА
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ 63

Кабак В.В.
ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
СИСТЕМИ РОЗВИТКУ АЛГОРИТМІЧНОГО МИСЛЕННЯ
ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ 67

Киселиця О.М.
ВНЕСОК У РОЗВИТОК ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ
УКРАЇНИ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОГО ДІЯЧА
ІВАНА ДОЩІВНИКА 71

Кір'янова О.В., Малюкова О.Ю.
СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ДУМКИ
ЩОДО ПОНЯТТЯ «УСПІШНІСТЬ НАВЧАННЯ» 75

Клак І.Є.
СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 79

Компаній О.В.
ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ СТВОРЮВАТИ ЖАНРИ
ІНСТРУКТУЮЧОГО ХАРАКТЕРУ НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ
ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ МОВНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ
ПРИНЦИПУ НАСТУПНОСТІ 83

Кучерук О.Я.
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ
ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПРОГРАМІСТІВ 86

Мороз Ф.В., Гавришко С.Г.
СТАН ТА РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ТА ШКІЛЬНОГО ВІКУ 90

Паничок Т.Я.
РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО
СПРЯМУВАННЯ 95

Попкова Е.І., Науменко М.П.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ: АНДРАГОГІЧНИЙ ПІДХІД 99

Розман И.И., Луца М.В.

ТЕКУЩИЕ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ПРОЕКЦИЯ НА УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКУЮ РАБОТУ 102

Самсонова О.О.

РОЗВИТОК ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ 105

Ситник Н.І.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИХ ОСВІТНІХ ЗВ'ЯЗКІВ ЯК ПРОВІДНОГО ЧИННИКА ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ 109

Сметана О.П.

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ВИРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ЕСТРАДНОГО СПІВАКА : СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ 113

Совік Т.В.

МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ЇЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 117

Тільчарова К.О.

КАТЕГОРІЯ «ACADEMIC BENEFIT» В КОРПОРАТИВНІЙ АКАДЕМІЧНІЙ КУЛЬТУРІ УНІВЕРСИТЕТІВ 119

Червинская И.Б.

ОБРАЗОВАНИЕ И ВОСПИТАНИЕ КАК ВЕДУЩИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ УЧАЩИХСЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ КАРПАТСКОГО РЕГИОНА 124

Чернякова О.І.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 128

Яценюк Н.І.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ 133

СОЦІОЛОГІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ

Полтавець С.В.

ФОРМУВАННЯ МОСКВОЮ ОПОЗИЦІЇ ДО ГЕТЬМАНА І. ВИГОВСЬКОГО 136

Чижова О.М.

УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА ЯК СУСПІЛЬНИЙ ФЕНОМЕН ТА ПОЛІТИЧНИЙ ПРАГМАТИЗМ 140

ФІЛОЛОГІЯ

Багрій М.А.

ПРОБЛЕМА ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ В ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІ 143

Бажан О.М.

ІНТЕРФЕРЕНТНІ ЯВИЩА В УКРАЇНСЬКОМУ МОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ ВНЗ м. КИЄВА 146

Калько Р.М.

ДЕКОТРІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛІЙ КИТАЙСЬКОЇ КЛАСИЧНОЇ МОВИ ВЕНЬ-ЯН (文言) 149

Приблуда Л.М.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗООМОРФНОЇ МЕТАФОРИ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРОЗІ ХХІ СТОЛІТТЯ 153

Савчук В.І.

ПОНЯТТЯ «СТРАТЕГІЯ» Й АЛГОРИТМ ЇЇ ВТІЛЕННЯ У ПРЕЗИДЕНТСЬКОМУ ЗВЕРНЕННІ 157

Савчук О.Г.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ МЕТАФОРИ В ЗОБРАЖЕННІ РОМАНТИЧНИХ ПОЧУТТІВ 162

Шабат-Савка С.Т.

ТИПОЛОГІЯ КОМУНІКАТИВНИХ ІНТЕНЦІЙ У ЛІНГВІСТИЦІ: УКРАЇНСЬКОМОВНИЙ ДИСКУРС 166

ІСТОРІЯ

Павловський Є.А.

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр. В УКРАЇНІ ТА ОФІЦІЙНА ІСТОРІКО-ГУМАНІТАРНА НАУКА В УРСР (1980-1991 рр.) 171

Радченко Н.М.

ВИСВІТЛЕННЯ ІСТОРІЇ КРЕДИТНО-БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ «ХУТОРЯНИН» (1896 - 1917 рр.) 174

ЕКОНОМІКА

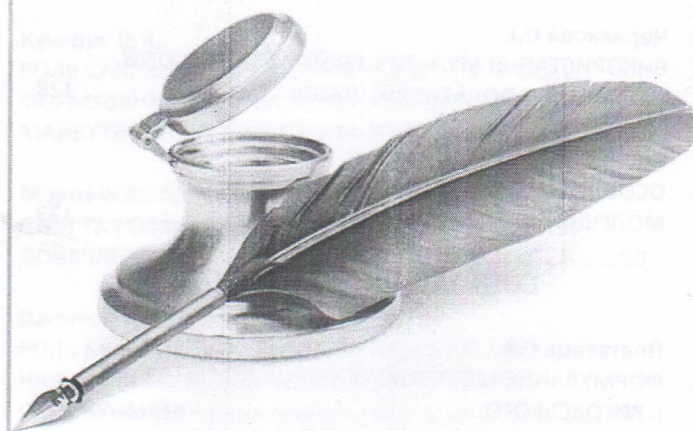
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВО

Богдан Н.М., Халімоненко Н.С.

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ІСТОРІКО-КУЛЬТУРНИХ ТУРИСТСЬКИХ РЕСУРСІВ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ 179

Богдан Н.М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ 182	Коваль О.М. ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ 201
Богдан Н.М., Ферлій Р.Ю. ДО ПИТАНЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТУРИСТСЬКИХ ПОСЛУГ 187	Медвідь Л.І., Кампов Н.С. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ 206
Вольвач М.М. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ АВІАРЕМОНТНИХ ПІДПРИЄМСТВ 192	Мунтяну Андрей ЭКОНОМИКА ОБРАЗОВАНИЯ КАК ПУТЕВОДИТЕЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕАЛЬНУЮ ЭКОНОМКУ 211
Гринь С.А., Маценко Д.Ю., Кимлач Д.И. ПРОБЛЕМЫ ЛЕСНОГО ФОНДА УКРАИНЫ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ 199	Шацька З.Я. ГЛОБАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА: ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 215

УДК 379.85:911.3

Медвідь Л.І.,

старший викладач кафедри туризму і рекреації Мукачівського державного університету, *me_lar@ukr.net*

Кампов Н.С.,

старший викладач кафедри туризму і рекреації Мукачівського державного університету, *hojsaknad@gmail.com*

Україна, м. Мукачеве

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

В статті розглянуто можливості та перспективи розвитку екологічного туризму регіону. Визначено основні види екологічного туризму, які базуються на використанні ресурсів природного середовища та недоторканої/дикої природи. Систематизовано та проаналізовано основні види екотуризму, узагальнено основні фактори їх розвитку. Визначено особливості та умови розвитку екологічних видів туризму в Закарпатській області. Наведено приклади розвитку екотуризму на території природоохоронних об'єктів та об'єктів екомережі регіону, визначено перспективи подальшого їх розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, екологічні форми туризму, м'який туризм, зелений туризм, природозаповідний фонд, дика природа, недоторкане природне середовище, природоохоронні території, заповідники, екомережа.

Постановка проблеми. Сьогодні туризм – це глобальна і динамічно розвинута індустрія, яка в своєму розвитку використовує екологічну цінність дикої природи. Території недоторканої природи приваблюють туристів своєю незайманістю, неурбанізованими ландшафтами, відсутністю екологічних проблем. Мало вивчені ділянки природи потребують наукового вивчення, додаткових заходів захисту та охорони, обмеженості у туристичному використанні, а в деяких випадках – навіть консервації.

Активізація урбанізаційних процесів, несприятлива екологія, зростання екологічних катастроф змушують суспільство звернути увагу на природу та її складові. В малоурбанізованих регіонах, в яких збереглися природні комплекси «дикої» природи, активно розвивається екологічний туризм.

Сьогодні навколо питання розвитку екологічного туризму точаться постійні дискусії, що підтверджує актуальність дослідження. Науково-теоретичну базу розвитку екологічного туризму склали роботи О. Дмитрука, В. Гетьмана, О. Колотухи, В. Смалья, Ю. Зінька, В. Васильєва, М. Рутинського, О. Данілової, Д. Царика, Т. Ткаченко, Д. Стеценка та ін. Зокрема, в роботах В. Гетьмана розглядаються проблеми розвитку туризму на природозаповідних територіях [1]. Підвищена увага туристів до мало змінених природних територій звертається в роботах О. Дмитрука [2]. Світовий досвід розвитку екологічного туризму, доцільність впровадження екотуристичних технологій, збереження довкілля та підвищення екологічної культури досліджується в роботах В. Смалья [3,4]. Концепції розвитку екологічних видів туризму знайшли відображення в роботах закордонних авторів: R.Jungk, H. Ceballos-Lascurain, E. Boo, J. Krippendorf, Epler Wood, P. Jonsson, K. Lindberg, D. Hawking, T. Whelan, I. Mose, B. Steck, K.-H. Rochlitz, D. Kramer, W. Strasdas, G. Wallace, K. Ziffer, P. Hasslacher, D. McLaren, D. Western, N. Ward, P. Wight. Проблеми розвитку екоорієнтованих видів туризму розглядаються на міжнародних конференціях, форумах, самітах, є об'єктом дослідження міжнародних програм і проєктів.

Мета статті. Враховуючи потреби подальших досліджень, метою статті є дослідження місця та ролі екологічного туризму серед видів туристичної діяльності, передумов розвитку в Закарпатській області. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних завдань: визначити теоретичну сутність та виділити характерні риси екологічного туризму; проаналізувати передумови його розвитку в регіоні; виявити вплив екологічного туризму на сталий розвиток найбільш вразливих та цінних територій області.

Предметом дослідження є розвиток екологічного туризму в Закарпатській області, а об'єктом – екологічний туризм та передумови його розвитку в регіоні.

Теоретичне значення дослідження полягає у формуванні сутності та змісту екологічного туризму, а його практичне значення передбачає визначення особливостей його впливу на сталий розвиток регіону.

Аналіз вітчизняної та світової географічної літератури з тематики дослідження; використання історико-географічного підходу до вивчення предмету дослідження; порівняння та узагальнення завдань дослідження.

Виклад основного матеріалу. Основною умовою розвитку екологічного туризму є його спрямованість на збереження природного середовища і отримання туристами нових знань про природу та навколишній світ. У світовій практиці екологічний туризм, основою якого є природне середовище, передбачає сумлінне, екологічно грамотне використання природних територій з рекреаційною метою.

Серед багатьох видів туристської діяльності, пов'язаної з природним середовищем, особливе місце належить сільському зеленому туризму (green rural tourism). Він тісно пов'язаний із сільським середовищем і видами діяльності, для яких важливу роль відіграє взаємозв'язок між природою і людиною. Епітет «зелений» акцентує увагу на тому, що відпочинок відбувається в безпосередньому контакті з природою та її компонентами. Він має високий ступінь доступу до екологічно чистої продукції, низький рівень забруднення

навколишнього середовища. У європейських країнах відпочинок в природному середовищі асоціюється з поєднанням таких понять, як подорож (travelling), тур (tour), вибір (option), відпочинок (holidays), бізнес, підприємство (business), готель (hotel), ініціатива (initiative), прихильник (traveler), маршрут (ways).

Зелений туризм можна віднести до будь-якої форми туризму, що має відношення природного середовища та культурного багатства місцевості, та впроваджує практику ефективного / зеленого менеджменту навколишнього середовища [5]. Він є важливою складовою екологічного туризму, що виник і розвивається під впливом екологічних поглядів, які відображають зростаючу тенденцію інтересів до природи та дбайливого ставлення навколишнього середовища. Розвиток зеленого туризму пов'язаний з територіями, де збереглися «натуральні» природні ландшафти з елементами благоустрою, де існують умови для короткотривалого відпочинку (від 5-10 годин до 1-2 днів), збирання ягід, грибів, відпочинку на пляжі та інших цілей. Екологічна орієнтація зеленого туризму розглядається організацією підприємств зеленого туризму (Green tourism business scheme – GTBS), яка визначає його, як сталий туризм, який враховує потреби навколишнього середовища, місцевого населення, підприємств та відвідувачів сьогодні та у майбутньому. Зростаюча популярність зеленого туризму у європейському світі пов'язана з формуванням нової моделі 3-х L споживання (Landscape-Lore – Leisure/Природа-Знання-Довкілля) [6].

Відносно новим терміном в практиці природокористування є «агротуризм» (agritourism), який виник як нова форма сільського туризму. Він «м'яко» впливає на середовище, не завдаючи йому шкоди, «оберігає» цінні природні комплекси і передбачає залучення туристів до сільсько-господарської діяльності. Агротуризм є екологічним за своїм змістом, але відрізняється від нього специфікою організації.

Екологічний туризм є одним із сегментів туристичної діяльності, об'єктом спостережень якої є компоненти природного середовища, а головною вимогою цього виду туризму є чуйне ставлення до природи та мінімізації впливу на неї. Екологічний туризм розглядається як форма активного туризму в межах недоторканих і природоохоронних територій, яка передбачає тісне спілкування людини з природою, налагодження гармонійних стосунків між ними та формування ресурсозберігаючого стереотипу поведінки. Велика наповненість поняття «екологічний туризм» унеможливило існування єдиного визначення. Так, Всесвітній Фонд дикої природи визначає «екотуризм», як туризм, що сприяє охороні природи; WTO – як форму, при якій основною мотивацією туристів є спостереження та прилучення до природи; Департамент туризму Австралії в Національній стратегії розвитку – як природно-орієнтований туризм, який включає програми екологічної освіти і здійснюється у відповідності до принципів екологічної стійкості; Міжнародний Союз Охорони Природи і природних ресурсів – як подорож із

відповідальністю перед навколишнім середовищем на відносно незайманих природних територіях із метою вивчення й насолодження природою та видатними пам'ятками культури, що сприяє охороні природи, «м'яко» впливає на навколишнє середовище, забезпечує активну соціально-економічну участь місцевих жителів і отримання ними переваг від цієї діяльності.

Найбільш вдалим визначенням екологічного туризму, на думку автора, є визначення Девіда Фенела (David A. Fennell, Ecotourism), який визнає його, як стійку форму туризму, зорієнтовану на життя в дикій природі та її пізнання; організовується відповідно до етичних норм так, щоб звести до мінімуму вплив на навколишнє середовище, розвивається на територіях, що охороняються, і покликаний робити внесок у їх збереження і стійкий розвиток.

З врахуванням наведених визначень екологічний туризм відповідає ряду критеріїв, включаючи збереження біологічного та культурного різноманіття в рамках захисту екосистем; заохочення сталого використання біорізноманіття; спільне використання соціально-економічних вигод з місцевими громадами на основі усвідомленої згоди та взаємної участі; підвищення екологічних та культурологічних знань; зменшення обсягів і виробництва відходів; а також мінімізації її власного впливу на навколишнє середовище.

Всі види екологічного туризму передбачають залучення, використання та управління всіма ресурсами таким чином, щоб економічні, соціальні й естетичні потреби могли задовольняти основні екологічні процеси, біологічну різноманітність і системи підтримки життя. Сталий розвиток туризму характеризується еволюційним характером та довготривалістю розвитку; екологічною коректністю (ефективністю) туристичного руху та туристичного бізнесу, сприянням збереженню природного середовища та культурної спадщини; гармонійністю (збалансованістю) усіх складових елементів сталого розвитку туризму як соціо-еколого-економічної системи; соціальною справедливістю доступу різних поколінь (генерацій) до туристичних ресурсів (природних і штучних, культурних і соціально-побутових); динамічним характером розвитку [7].

В Україні є багато регіонів, сприятливих для розвитку різних природно-орієнтованих видів туризму: західний, південний, поліський та інші. Закарпатська область є одним із туристично привабливих регіонів України, де поряд із сучасними рекреаційно-туристичними об'єктами можна зустріти ділянки «дикої» недоторканої природи. Це є підставою для розвитку в регіоні екологоорієнтованих видів туризму. За рахунок гірського рельєфу та складних умов, значної віддаленості та відповідно помірному впливу господарської діяльності людини, біологічного різноманіття, мальовничих краєвидів, недоторканості ландшафтів, відсутності розвинутої туристичної інфраструктури на території краю збереглися окремі території «дикої» природи, що особливо приваблюють

не тільки науковців, але й численних туристів. Їх збереженню сприяє значні площі природно-заповідного фонду, площа яких постійно зростає. Так, станом на 01.01.2015 р. площа природно-заповідного фонду Закарпатської області становила 182384,04 га, або 13,94 % від загальної площі краю (табл. 1).

В порівнянні з 2012 роком кількість природоохоронних об'єктів на 4, а їх площа збільшилася

6,25% або 10746,964 га. Позитивним показником якісного формування природно-заповідної фонду області є те, що із 459 природоохоронних об'єктів значна частина (91%) площі припадає на великі природоохоронні об'єкти: 1 біосферний заповідник, 3 національні природні парки та 2 регіональні ландшафтні парки.

Таблиця 1 – Динаміка структури природно-заповідного фонду Закарпатської області

Категорія об'єкта	Кількість об'єктів, рік		Загальна площа об'єктів, га	
	2012	2015	2012	2015
Біосферні заповідники	1	1	58035,8	58035,8
Національні природні парки	3	3	87964,3	87964,3
Регіональні ландшафтні парки	1	2	1033,66	14961,9
Заказники загальнодержавного значення	19	19	12368,0	12368,0
Заказники місцевого значення	45	49	5563,2	6630,4
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	9	9	464,0	464,0
Пам'ятки природи місцевого значення	328	329	478,28	478,7
Заповідні урочища	9	9	1183,3	1183,3
Ботанічні сади загальнодержавного значення	1	1	86,4	86,4
Дендрологічні парки місцевого значення	4	2	37,9	34,9
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	1	38,0	38,0
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	31	34	134,721	138,3
Разом:	452	459	171637,036	182384

*складено та узагальнено за даними [8]

Розвиток екологічного туризму Закарпатської області насамперед пов'язаний з природоохоронними територіями, площа яких нерівномірно розміщена по території області та репрезентує основні типи ландшафтів регіону з характерними природними комплексами. Більшість ділянок «дикої» природи знаходиться в гірських районах – Рахівському, Воловецькому, Міжгірському, Перечинському, Великоберезнянському, не рідко їх можна зустріти і в низинних районах – Іршавському, Тячівському, Берегівському. Розвитку екологічного туризму регіону також сприяють об'єкти екологічної мережі – території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; полежахисні лісові смуги та інші затісні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні

угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом (рис. 1).

Найбільш активно в розвитку екологічного туризму використовується територія національних природних парків – Синеvirського, Ужанського та Зачарованого краю. Розташування Парків характеризується значною віддаленістю, відносно помірним впливом господарської діяльності людини, біологічним різноманіттям, мальовничими краєвидами, недоторканістю ландшафтів, які створюють сприятливі умови для розвитку екологічних форм туризму. Туристичні заняття з екотуризму мають розосереджений характер і не створюють особливих навантажень на природні комплекси. Для перспективного розвитку екологічних форм туризму необхідно провести оцінку наявних туристичних ресурсів, переглянути принципи організації і характер спеціалізації туристичного господарства, а також взяти до уваги інтенсивність туристичного руху.

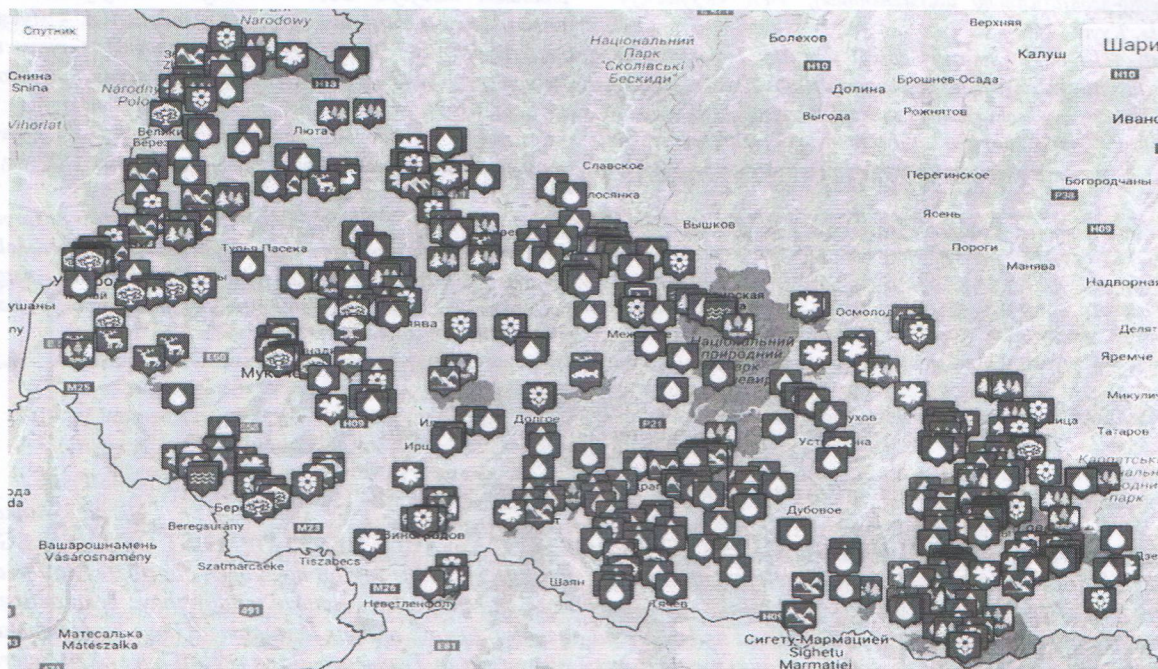

Рис. 1. Території та об'єкти природо-заповідного фонду Закарпатської області [9]

Висновок. Екологічний туризм охоплює різні види подорожей у природне середовище та відображає специфічні їх особливості. Всі види подорожей орієнтовані на дбайливе ставлення до природи та її охорону, пізнання природи та навколишнього світу, спрямовані на забезпечення сталого, збалансованого розвитку території.

Забезпечення сталого розвитку регіону має ґрунтуватися на комплексі притаманних області сприятливих географічних, історичних, гео економічних, демографічних, соціально-економічних, рекреаційних та екологічних особливостей та стимулювати вирішення проблем, що зумовлені факторами лімітуючого характеру, – малоземелля, низький рівень індустріального розвитку, працевнадлишковість, складні умови проживання в гірській місцевості, високий ризик сільськогосподарської діяльності.

Розвиток екотуризму в умовах сталого розвитку регіону повинний базуватися на таких принципах: гармонізації співіснування людини і природи; забезпечення потреб сучасного і створення умов для майбутніх поколінь; збереження та відтворення навколишнього природного середовища; взаємної відповідальності органів влади, підприємницьких структур та населення за сталий розвиток краю, в т.ч. туризму; відкритості та прозорості соціально-економічної політики та участі всіх верств населення в реалізації сталого розвитку територіальних утворень.

Подальші дослідження проблеми екологічного туризму як однієї з умов сталого (збалансованого) розвитку є особливо актуальними для депресивних районів України, де ресурсні можливості території використовуються недостатньо і переважно

екстенсивно, часто не приділяється належна увага збереженню навколишнього середовища.

Література

1. Гетьман В.І. Екотуризм в національних парках / В.І.Гетьман //Екологічний вісник. – 2002 - №7-8. С.24-27
2. Дмитрук О.Ю. Урбанізація та екологічний туризм: теорія і практика конструктивно-географічного дослідження / О.Ю.Дмитрук. – К.:ВТК «Київський університет», 2002. – 76с.
3. Сміль В.В. Світовий досвід розвитку екологічного туризму /В.В.Сміль// Український географічний журнал. – 2003.-№4. С.58-64.
4. Сміль В., Сміль І. Туризм і сталий розвиток /В.Сміль, І.Сміль// Вісник Львівського університету. – 2005. – Випуск 32. – С. 163-173.
5. Research report. Scottish enterprise. Perspectives on international best practice green tourism. – Edinburgh, 2004.
6. Клицинова В.А. Проект программы развития ООП «Устойчивое развитие на местном уровне». Зеленые маршруты /Клицинова В.А. – Минск, 2009.
7. П'ячаченко П.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія /П.І.П'ячаченко – Вид. 2-ге, перероб. та допов.) – К.: Видавництво Київського національного торговельно-економічного університету, 2009. – 463 с.
8. Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації (режим доступу: <http://ecozakarp.at.gov.ua/>)

References

1. Het'man, V., (2002), «Ekoturyzm v natsionalnykh parkakh» [«Ekoturyzm v natsionalnykh parkakh», «англ.», Ekolohichnyy visnyk /V.I.Het'man //Ekolohichnyy visnyk, No7-8, pp.24-27/
2. Dmytruk, O., (2002), «Urbanizatsiya ta ekolohichnyy turizm: teoriya i praktyka konstruktivno-geografichnoho doslidzhennya» [«Urbanizatsiia ta ekolohichnyi turizm: teoriia i praktyka

konstruktyvno-geohrafichnoho doslidzhennia», VPK «Kyivskyy universytet», Kyiv, 76p.

3. Smal, V., (2003), «Svitovyy dosvid rozvytku ekolohichnoho turyzmu» [«Svitovyi dosvid rozvytku ekolohichnoho turyzmu», «anzl.», Ukrayinskyy geohrafichnyy zhurnal, No4, pp.58-64.

4. Smal, V., (2005), «Turyzm i stalyy rozvytok» [«Turyzm i stalyy rozvytok», «anzl.», Visnyk Lvivskoho universytetu, No.32, pp.163-173.

5. Research report. Scottish enterprise. Perspectives on international best practice green tourism. – Edinburgh, 2004

6. Khytsunova, V., (2009), «Proekt prohramy rozvytku OON «Stiykyy rozvytok na mistsevomu rivni». Zeleni marshruty» [Proekt

prohramy rozvytyia OON «Ustoichyvoe razvytye na mestnom urovne. Zelenie marshruty, anzl.], /Khytsunova V.A. – Mynsk,

7. Tkachenko, T., (2009), Stalyy rozvytok turyzmu: teoriya, metodolohiya, realiyi biznesu: monohrafiya. 2 rd.ed. [Stalyy rozvytok turyzmu: teoriia, metodolohiia, realii biznesu: monohrafiia, Vyd.2-he, pererob. ma dopov., anzl.], Vydavnytstvo Kyivskoho natsional'noho torhovo-ekonomichnoho universytetu, Kyiv, 2009. 463 p.

8. «Departament ekolohiyyi ta pryrodnykhi resursiv Zakarpats'koyi oblasnoyi derzhavnoyi administratsiyi» [«Departament ekolohiyyi ta pryrodnykhi resursiv Zakarpats'koyi oblasnoi derzhavnoi administratsiyi», anzl.], available at: <http://ecozakarp.at.gov.ua>.

Medvid L.,

senior lecturer of the tourism and recreation chair, Mukachevo State University, me_lar@ukr.net

Kampov N.,

senior lecturer of the tourism and recreation chair, Mukachevo State University, hojsaknad@gmail.com

Ukraine, Mukachevo

ENVIRONMENTAL TOURISM IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE REGION

The possibilities and perspectives of development of ecological tourism in the region have been considered in the article. The main types of ecological tourism, based on the use of resources and unspoiled / natural wildlife have been defined. The main types of ecotourism have been systematized and analyzed, the main factors of their development have been summarized. The features and conditions of development of ecological types of tourism in Transcarpathian region have been determined. The examples of development of ecotourism on the territory of environmental objects and ecological net of the region have been given, the perspectives of further development have been defined.

Key words: sustainable development, ecological forms of tourism, soft tourism, green tourism, nature-reserve fund, wildlife, unspoiled natural environment, protected areas, nature reserves, ecological network.

